

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 34. An denunciationi judiciali præmittenda sit bina monitio
charitativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

illud videatur alligatum ad tempus visitationis. Licet culpabiliter omittens intra illud denunciationem, jam incidit in excommunicationem, dum sub ea præceptum latum est.

2. Resp. Secundò: Ediçta verò istiusmodi lata ab Inquisitionibus durant per totum annum, donec alia promulgentur, Lug. l. c. ut cum Sanchez & Avila.

3. Resp. Tertio: Dum aliàs istiusmodi ediçta ab aliis Prælatis, independenter etiam à visitatione, promulgari quandoque solent, assignatis tribus vel sex diebus pro termino, intra quem faciendæ est denuntiatio; dies hi numerandi sunt, non à die promulgationis, sed notitiæ ejusdem; cum dentur hi dies, ut ii, quibus præceptum denunciare, consulere & considerare possint de rebus denunciandis, Sanchez. l. c. num. 6. de Lugo n. 40. Unde etiam notat Sanchez. L. 6. conf. c. 2. du. 25. n. 6. apud de Lugo. num. 41. quòd si quis ultimo die termini præfixi acceperit notitiam ediçti, incipiant ei currere totidem dies, quot præfixi fuerunt denunciationi faciendæ.

4. Resp. Quarto: Ediçta, quibus excommunicantur damnificatores, si non restituant, & scientes, si non revelent illos, semper obligant, donec damnificator restituat, nisi auctor ediçti fuerit mortuus, vel officio motus; cum tunc expiret obligatio, Nav. in man. c. 27. n. 2. Sanch. l. c. n. 8. Lug. l. c.

Quæst. 34. An denunciationi judiciali præmittenda sit bina monitio charitativa?

Resp. negativè cum Layman. L. 3. t. 3. p. 2. c. 4. n. 13. Less. de just. L. 2. c. 3. du. 3. Castrop. de charit. tr. 3. d. 3. p. 16. n. 3. Molin. de just. tr. 4. d. 132. n. 6. Palud. Soto apud Reiffenst. contra Azor. p. 3. L. 13. c. 25. du. 5. Pirb. h. t. num. 91. quatenus docent binam monitionem requiri ad denunciationem, quæ sit in foro Ecclesiastico, non tamen ad faciendam in foro civili; pro ratione responsionis est consuetudo, usus & praxis omnium tribunalium, quæ nullus Judex de correctione illa charitativè facta interrogat, aut de ea faciendæ monet vel mandat; quòd tamen facere deberet, si prævia, secreta, fraternæ correctio ad valorem & substantiam judicialis denunciationis requireretur. Alia ratio desumitur ex fine hujus denunciationis principali, qui non est emendatio, vel bonum privatum delinquentis, sed vindicta publica ad bonum publicum, ut nimirum alii illa terreantur, & à similibus committendis retrahantur. Unde talis denuntiatio potius actum justitiæ, quam charitatis contineat, Reiff. h. t. n. 99. His non obstantibus juribus, quæ in contrarium adferunt adversarii: quia loquuntur, non de denunciatione judiciali propriè tali, seu criminali ad vindictam publicam, sed de denunciatione evangelica, vel de canonica, quatenus hæc ad illam reducitur, vel intelligendi sunt in ordine ad pœnam, quæ de speciali jure, vel saltem de consilio requiritur. Et ideò non loquuntur specialiter de denunciatione judiciali, quia eo tempore ea non fuit in usu, sed duo tantum modi judicialiter procedendi per viam nempe accusationis & inquisitionis, quibus jure novo & consuetudine accessit modus tertius, nempe per viam denunciationis propriè talis, quæ hodie frequenter loco accusationis adhibetur, & eosdem fructum cum hac effectus habet; ita Reiff. num. 101. Sed neque hæc posteriora eliduntur dicendo jus canonicum in genere requirens monitionem præviam fundari in ju-

re divino evangelico, contra quod nulla dari potest consuetudo. Nam ex eo gratis dato plus non sequeretur, quòd ad licitè denunciandum judicialiter, (quòd præcipuè intendit Evangelium) requiratur monitio prævia, non verò, quòd etiam requiratur ad judicialiter denunciandum validè, de quo loquuntur Canonistæ: & præcipue procedit responsio nostra, altera quæstione, num requiratur prævia monitio ad denunciandum judicialiter licitè, seu sine peccato relicta Theologis discutienda. Ad quam, si respondeatur affirmativè, jam etiam necesse est dicere, requiri quoque dictam monitionem quoad forum civile, utpote in quo jus divinum non minùs, quàm in foro ecclesiastico obligat. De cætero certum apud omnes, quòd in casibus & circumstantiis omnibus, in quibus denuntiatio evangelica fieri potest licitè sine prævia monitione, à fortiore quoque sine illa fieri licitè possit denuntiatio judicialis: atque ita delictorum adhuc occultorum, quin & emendatorum, & eorum, quæ non nisi delinquenti nociva, & sic cujuscumque delicti denunciationem licitè fieri posse, modò probari possit, tradit Laym. L. 3. tr. 3. p. 2. c. 4. n. 13. citatque ab eo Pet. Nav. L. 2. c. 3. n. 254. Less. L. 2. c. 30. du. 3.

Quæst. 35. Quenam requirantur ad legitime procedendum in denunciatione judiciali?

Resp. Requiritur ferè eadem, quæ in accusatione, excepta inscriptione, quæ tamen & ipsa hodie vix est in usu, ut Less. de just. tr. 6. c. 3. n. 4. & juxta à nobis dicta supra: quia vices accusationis subit, ut Clar. cum communi. Proinde requiritur primò: ut in scriptis fiat, vel oretenus à denunciatore, prolata exceptaque per Actuarium, seu Notarium publicum, referatur in acta. Secundò, ut exprimat nomen Judicis, denunciatoris & denunciati. Tertio, qualitas seu species delicti, ejusdemque commissi locus & tempus, nimirum annus, mensis, & probabiliter etiam dies. Suntque hæc omnia de forma denunciationis hujus substantiali, & ita necessaria, ut si unum ex illis omittetur, processus sit nullus, & denunciatus absolvendus; ut Ludov. de Ameno tit. 9. v. denuntiatio, §. 4. q. 4. n. 36. Reiffenst. h. t. n. 94. cum Clar. aliisque communiter. Quarto requiritur, ut denunciator, licet ipse per se delictum probare non teneatur, (in quo differt ab accusatore) teneatur testes denominare, instrumenta, probationes, aliaque media, quæ scit vel habet, judici suggerere, Arg. L. 6. §. 3. ff. de Senat. Consulte. Turpill. ut ex tali instructione Judex cognoscere queat, an delictum sufficienter probari, & consequenter is denunciationem recipere, inquirere, processum instituere, an verò eam rejicere possit vel debeat. Unde statim ab initio ad id teneatur denunciator; in quo iterum differt ab accusatore, qui etsi & ipse testes, aliasque probationes una cum libello producere possit, sufficit tamen, eum illos producere tempore, quo ad probandum erunt necessarii.

Quæst. 36. Quenam delicta judicialiter denunciari possint, vel non possint?

1. Resp. Omnia crimina, tam privata, quàm publica, tam aperta, quàm occulta, de quibus nulla adhuc infamia delinquentis, judicialiter denunciari possunt, quòd probari valeant, Fagn. in c. 24. h. t. n. 72. Passerin. in tribun. regular. q. 7. a. 3. n. 15. Laym. L. 3. tr. 3. p. 2. c. 4. n. 13. citans Pet. Navar. L. 1. c. 3. n. 254. Reiff. h. t. num. 88.